

FoU-statistikk 2005 for instituttsektoren

I 2005 ble det brukt 6,9 milliarder kroner til FoU i instituttsektoren. Dette var en økning på 0,5 milliarder fra 2003, da FoU-utgiftene i sektoren beløp seg til 6,4 milliarder kroner. Dette gir en nominell årlig vekst på 4,2 prosent og en realvekst på 1,7 prosent fra 2003 til 2005.

Noe av økningen kan relateres til en viss utvidelse i dataomfanget ved helseforetakene sammenlignet med tidligere år. Korrigert for dette var det en årlig realvekst på om lag 1,3 prosent i FoU-ressursene i instituttsektoren i perioden 2003 til 2005.

I alt ble det utført nærmere 7300 FoU-årsverk i sektoren i 2005, hvorav 5100 årsverk ble utført av universitets- eller høgskoleutdannet personale. Den totale årsverksinnsatsen i 2005 lå med det om lag 40 årsverk høyere enn i 2003, men også her kan veksten tilskrives ny beregningsmetode for FoU-ressurser ved sykehus. Samlet sett var det likevel en liten økning i FoU-årsverk utført av UoH-utdannet personale, mens det var en nedgang i FoU-årsverk utført av øvrig personale.

Totale FoU-utgifter i instituttsektoren i 2003 og 2005, utførte FoU-årsverk i 2005 og antall enheter i 2005 etter grupper av institutter.

Instituttgrupper	Totale FoU-utgifter (mill. kr.)		FoU-årsverk 2005		Antall enheter i 2005 ²⁾³⁾
	2003	2005	Totalt	Herav UoH- utdannet personale	
Primærnæringsinstituttene	1 383,1	1 482,7	1 562	862	14
Teknisk-industrielle institutter	2 790,8	2 902,6	2 808	1 905	16
Miljø- og utviklingsinstitutter	469,9	518,9	565	406	7
Samfunnsvitenskapelige institutter	530,6	561,9	666	538	14
Regionale forskningsinstitutter	224,1	226,8	277	239	11
Sum forskningsinstitutter ¹⁾	5 398,5	5 692,9	5 878	3 950	62
Andre institusjoner med FoU ³⁾	961,5	1 213,9	1 397	1 138	43
Totalt	6 360,0	6 906,8	7 276	5 088	105

Kilde: NIFU STEP

¹⁾ Omfatter institutter som rapporterer "nøkkeltall" til Norges forskningsråd etter Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Aktiviteten ved medisins- og helseinstitutter er inkludert under teknisk-industrielle institutter.

²⁾ Noen av instituttene har virksomhet innen flere grupper. Disse enhetene telles her i den gruppen der det meste av FoU-aktiviteten finner sted.

³⁾ Museer og sykehus inngår ikke i Antall enheter.

Mer enn 82 prosent av FoU-virksomheten i sektoren fant sted ved de vel 60 forskningsinstituttene som sorterer under Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Den øvrige FoU-virksomheten ble utført ved institusjoner der FoU som regel ikke er hovedformålet med virksomheten. De teknisk-industrielle instituttene er den største instituttgruppen målt ved FoU-utgifter og FoU-årsverk. Primærnæringsinstituttene

utgjør også en betydelig gruppe. Sammenlignet med 2003 var veksten i FoU-utgiftene likevel størst ved institusjoner som ikke sorterer under Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Her var den årlige realveksten om lag 7 prosent korrigeret for sykehus. Blant forskningsinstituttene var det Miljø- og utviklingsinstituttene som hadde høyest realvekst med nærmere 3 prosent per år, mens utviklingen var svakest ved de regionale forskningsinstituttene med en årlig realnedgang i FoU-utgiftene på om lag 2 prosent.

Totale FoU-utgifter i instituttsektoren i 2005 etter finansieringskilde og grupper av institutter. Mill. kroner.

Instituttgrupper	Næringslivet	Offentlige kilder		Andre kilder	Utlandet	Totalt
		Totalt	Herav Norges forskningsråd			
Primærnæringsinstituttene	211,9	1 156,9	390,3	49,3	64,6	1 482,7
Teknisk-industrielle institutter	1 042,6	1 289,4	578,7	70,9	499,7	2 902,6
Miljø- og utviklingsinstitutter	71,9	360,8	172,2	14,6	71,6	518,9
Samfunnsvitenskapelige institutter	53,8	432,1	198,8	26,3	49,7	561,9
Regionale forskningsinstitutter	51,0	158,8	83,0	6,6	10,4	226,8
Sum forskningsinstitutter ¹⁾	1 431,2	3 398,0	1 423,0	167,7	696,0	5 692,9
Andre institusjoner med FoU	74,0	1 006,2	186,8	42,2	91,5	1 213,9
Totalt 2005	1 505,2	4 404,2	1 609,8	209,9	787,5	6 906,8
Totalt 2003	1 377,0	4 035,3	1 568,6	212,2	735,5	6 360,0

Kilde: NIFU STEP

¹⁾ Omfatter institutter som rapporterer nøkkeltall til Norges forskningsråd etter *Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter*. Noen av instituttene har virksomhet innen flere grupper. Aktiviteten ved medisin- og helseinstitutter er inkludert under teknisk-industrielle institutter.

64 prosent av FoU-utgiftene i instituttsektoren i 2005 ble finansiert av offentlige kilder; Forskningsrådet alene stod for 23 prosent. Næringslivet finansierte 22 prosent av FoU-utgiftene, mens utenlandske kilder og øvrige nasjonale kilder finansierte henholdsvis 11 og 3 prosent. Sammenlignet med 2003 var det en realvekst i finansieringen både fra næringsliv og offentlige kilder på om lag vel 2 prosent per år. Veksten i den offentlige finansieringen kom i særlig grad fra økt departementsfinansiering (4 prosent), mens det var en realnedgang i midler fra Norges Forskningsråd på om lag 1 prosent per år. For første gang siden 1999 var det en realnedgang i midler fra EU. Nedgangen i EU-finansieringen var på vel 2 prosent per år. Midler fra utenlandsk næringsliv økte imidlertid med 3 prosent årlig, og bidro til at samlet finansiering fra utlandet hadde en realvekst på 1 prosent sammenlignet med 2003. Utenlandsk privat sektor finansierte til sammen 40 prosent av de samlede utenlandsmidler i 2005.

Finansieringsmønsteret varierer mellom instituttgruppene. Ved de teknisk-industrielle forskningsinstituttene ble mer enn halvparten av FoU-virksomheten i 2005 finansiert av næringslivet og utenlandske kilder, mens 44 prosent var offentlig finansiert. Til sammenligning utgjorde den offentlige finansieringen 78 prosent ved primærnæringsinstituttene.

Spørsmål kan rettes Bo.Sarpebakken@nifustep.no tlf. 22 59 51 63.

Hvert år utarbeides det totaltall for ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge. NIFU STEP har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU STEP sammenstiller dataene til den totale FoU-statistikken for Norge. Statistikken utarbeides på bakgrunn av OECDs retningslinjer i den såkalte Frascati-manualen, og inngår i OECDs databaser for Science & Technology. FoU-statistikk rapporteres også til Eurostat.

Forespørsler om universitets- og høyskolesektoren kan rettes til Susanne.Sundnes@nifustep.no tlf. 22 59 51 60 og om instituttsektoren til Bo.Sarpebakken@nifustep.no tlf. 22 59 51 63.

For mer informasjon om FoU i næringslivet, kontakt Frank.Foyn@ssb.no, tlf.: 21 09 46 88 eller Geir.Soland@ssb.no, tlf.: 21 09 42 99.

Den nasjonale FoU-statistikken for Norge publiseres av NIFU STEP <http://www.nifustep.no/> og Norges forskningsråd <http://www.forskningsradet.no/>.

Detaljert statistikk for næringslivet publiseres av Statistisk sentralbyrå <http://www.ssb.no/>.
